

प्रेश विज्ञप्ति

विज्ञानमा आधारित आधुनिक अर्थतन्त्रको निर्माण गर्दै दीगो विकास गर्न विज्ञान तथा प्रविधि महत्वपूर्ण क्षेत्र रहेको सर्वविदितै छ । वैज्ञानिक अध्ययन, अनुसन्धान एवं विज्ञान र प्रविधिको आविष्कार उन्नयन र विकासमा लगानी अभिवृद्धि गर्ने तथा वैज्ञानिक, प्राविधिक, बौद्धिक र विशिष्ट प्रतिभाहरूको संरक्षण गर्ने नीति राज्यले लिएको छ । यसै सन्दर्भमा विज्ञान र प्रविधिमा भएको विकास र यसको महत्वका वारेमा व्यापक प्रचार प्रसार गरी यस क्षेत्रमा लागेका विशिष्ट प्रतिभाहरूलाई प्रोत्साहित समेत गर्ने उद्देश्यले तत्कालीन अमृत साइन्स क्याम्पस स्थापना भएको दिनलाई आधार मानी प्रत्येक वर्ष असोज १ गते राष्ट्रिय विज्ञान दिवस मनाउने भन्ने नेपाल सरकार (मन्त्रपरिषद) को मिति २०६९।०८।०८ गतेको निर्णय बमोजिम वि.सं. २०७० साल देखि विज्ञान तथा प्रविधिको प्रवर्द्धन र जनचेतना अभिवृद्धि सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रम सहित राष्ट्रिय विज्ञान दिवस मनाउन थालिएको हो । यसै क्रममा यही असोज १ गते **दीगो विकासको आधार : विज्ञान, प्रविधि र आविष्कार** भन्ने नाराका साथ पाँचौँ राष्ट्रिय विज्ञान दिवस- २०७४ विभिन्न कार्यक्रमका साथ सप्ताहव्यापी रूपमा मनाइरहेका छौं ।

राष्ट्रिय विज्ञान दिवस मनाउन विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयका सचिव डा. संजय शर्माज्यूको संयोजकत्वमा विभिन्न मन्त्रालय, विभाग, विश्वविद्यालयहरू, विज्ञान तथा प्रविधिसँग सम्बन्धित अनुसन्धान केन्द्रका प्रतिनिधि समावेश भएको ३२ सदस्यीय मूल समारोह समितिको गठन भएको छ ।

राष्ट्रिय विज्ञान दिवस २०७४ मूल समारोहको कार्यक्रम माननीय उपप्रधानमन्त्री तथा शिक्षामन्त्री श्री गोपालमान श्रेष्ठज्यूको प्रमुख आतिथ्यता र माननीय विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्री श्री दिपक वोहराज्यूको अध्यक्षतामा नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान (Nepal Administrative Staff College) जाउलाखेलको सभाकक्षमा यही असोज १ गते आइतवार विहान ९.३० बजे संचालन हुन गइरहेको छ ।

पाँचौँ राष्ट्रिय विज्ञान दिवस, २०७४ मूल समारोह समितिको निर्णय अनुसार मन्त्रालय र सरोकारवाला विभिन्न संघ संस्थाहरूको सहकार्यमा निम्न अनुसारका कृयाकलापहरू संचालन गर्ने कार्यक्रम रहेको छ :

१. पाँचौँ राष्ट्रिय विज्ञान दिवस २०७४ को नारा तय गर्न भाद्र २५ गतेको गोरखापत्र राष्ट्रिय दैनिक र मन्त्रालयको वेबसाइट मार्फत सार्वजनिक सुचना प्रकाशन गरिएकोमा जम्मा ३५ वटा नारा प्राप्त भएका थिए । प्राप्त नाराहरूमध्येबाट उस्तै आशय भएका चितवनका श्री लक्ष्मण कँडेल र काभ्रेपलाञ्चोकका श्री विष्णुमणि अधिकारीले प्रस्ताव गरेको नारालाई परिर्माण गरी कायम गर्ने र नगद तथा प्रमाणपत्रबाट निजहरूलाई सम्मान गर्ने कार्यक्रम रहेको छ ।

२. यस मन्त्रालयका सचिव डा. संजय शर्मा र प्रा.डा. उदयरज खनालद्वारा राष्ट्रिय विज्ञान दिवसको अवसरमा विज्ञान तथा प्रविधिको विकास र प्रवर्द्धन सम्बन्धमा वि.पि.कोइराला मेमोरियल प्लानेटेरियम तथा अब्जरभेटरी र विज्ञान संग्रहालय विकास समितिद्वारा निर्मित आजको विज्ञान नामक पाक्षिक कार्यक्रम नेपाल टेलिभिजनबाट भदौ १९ गते प्रसारण भएको छ ।
३. नेपाल विज्ञान शिक्षक समाजको संयोजकत्वमा श्री बाल संसार मा.वि. जोरपाटीमा उपत्यकाव्यापी अन्तरविद्यालय स्तरीय हाजिरी जवाफ प्रतियोगिता भदौ २० गते सम्पन्न भएको छ ।
४. कक्षा ११ र १२ को वार्षिक परीक्षामा विज्ञान विषयमा उच्चतम अंक प्राप्त गर्ने सातै प्रदेशका सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयका १/१ जना गरी जम्मा १४ जना विद्यार्थीहरूलाई प्रमाणपत्रसहित नगद पुरस्कारद्वारा पुरस्कृत गर्ने कार्यक्रम रहेको छ ।
५. विज्ञान प्रविधिमा महिला (WIST) नामक संस्थाको आयोजनामा भदौ २६ गते काठमाडौंमा वातावरण संरक्षणमा विज्ञान तथा प्रविधिको भूमिका विषयमा १ दिवसीय कार्यशाला आयोजना गरिएको छ ।
६. नेपाल विज्ञान तथा प्रविधि प्रज्ञा प्रतिष्ठान (NAST) को संयोजन तथा नेपाल विज्ञान शिक्षक समाजको सहकार्यमा विज्ञान र प्रविधि सम्बन्धी एक दिवसीय अन्तरकृया कार्यक्रम NAST मा भदौ २७ गते सम्पन्न भएको छ ।
७. अमृत क्याम्पसको संयोजकत्वमा अन्तर विश्वविद्यालयस्तरीय विज्ञान विषयमा हाजिरीजवाफ प्रतियोगिता भदौ २८ गते सम्पन्न भएको छ ।
८. काठमाडौं विश्वविद्यालयको संयोजकत्वमा स्कुल अफ मेनेजमेन्ट बालकुमारी, ललितपुरको सभाहलमा भदौ २८ गते "Emerging Issues of Science & Technology for Development" विषयमा १ दिवसीय कार्यशाला (सिम्पोजियम) सम्पन्न भएको छ ।
९. राष्ट्रिय विज्ञान दिवसको अवसरमा मध्यपश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालयले भदौ ३१ गते सुर्खेतमा विज्ञान तथा प्रविधि विषयमा हाजिरी जवाफ प्रतियोगिता तथा असोज १ गते प्रभातफेरी र प्रवचन कार्यक्रम संचालन गर्ने कार्यक्रम रहेको छ ।
१०. Seientific Research Society Kathmandu ले Role of youth on Strategy Plan and Implementation of "Smart City- 2074" कार्यक्रम असोज १ गते बनेपामा आयोजना गर्ने कार्यक्रम रहेको छ ।
११. विज्ञान दिवसको अवसरमा विद्वान, प्राज्ञ तथा वैज्ञानिकहरूका साथै सरोकारवाला निकायहरूबाट प्राप्त महत्वपूर्ण लेख रचना संकलन गरी स्मारिका प्रकाशन गर्ने कार्यक्रम रहेको छ ।

